

LIETUVOS RESPUBLIKOS
VALSTYBINIO SOCIALINIO DRAUDIMO ĮSTATYMO NR. I-1336
2, 6, 8, 10, 12, 19, 22, 23 IR 34 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO
ĮSTATYMAS

2023 m.

d. Nr.

Vilnius

1 straipsnis. 2 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 2 straipsnio 16 dalį ir ją išdėstyti taip:

„16. Vidutinis šalies darbo užmokestis (toliau – VDU) – Valstybės duomenų agentūros paskelbtas užpraeitų metų III ir IV ketvirčių ir praėjusių metų I ir II ketvirčių šalies ūkio darbuotojų vidutinio mėnesinio bruto darbo užmokesčio vidurkis (įtraukiant ir individualių įmonių darbo užmokesčio duomenis). VDU tvirtinamas atitinkamų metų ~~Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžeto~~ **Valstybės socialinių fondų biudžetų** rodiklių patvirtinimo įstatymu.“

2 straipsnis. 6 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 6 straipsnio 12 dalį ir ją išdėstyti taip:

„12. Draudimo valstybės lėšomis ypatumai, kai asmuo gali būti draudžiamas valstybės lėšomis pagal kelias šio straipsnio dalis, nustatomi ~~Vyriausybės patvirtintose Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžeto~~ **Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro tvirtinamose valstybės socialinių fondų biudžetų** sudarymo ir vykdymo taisyklėse (toliau – ~~Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžeto~~ **Fondų biudžetų** sudarymo ir vykdymo taisyklės).“

3 straipsnis. 8 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 8 straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip:

„2. Socialinio draudimo įmokų tarifai, ~~jų dydžiai (jų dalys)~~ atskirų rūšių socialiniam draudimui **socialinio draudimo įmokų dydžiai (jų dalys)** tvirtinami ~~Lietuvos Respublikos valstybinio socialinio draudimo fondo biudžeto~~ atitinkamų metų **Valstybės socialinių fondų biudžetų** rodiklių patvirtinimo įstatymu. Lietuvos Respublikos darbo kodekso 66 straipsnio 1 dalies 2 punkte numatytoms terminuotoms darbo sutartims nedarbo draudimo įmokos tarifas, nustatytas ~~Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžeto~~ atitinkamų metų **Valstybės socialinių fondų biudžetų** rodiklių patvirtinimo įstatymu, didinamas 1,55 karto.“

4 straipsnis. 10 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 10 straipsnio 9 dalį ir ją išdėstyti taip:

„9. Pagal šio įstatymo 4 straipsnį draudžiamų asmenų apdraustųjų socialinio draudimo įmokos, išskyrus privalomojo sveikatos draudimo įmokas, pagal ~~Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžeto~~ atitinkamų metų **Valstybės socialinių fondų biudžetų** rodiklių patvirtinimo įstatymu patvirtintus tarifus skaičiuojamos nuo sumos, ne didesnės kaip 60 VDU ~~suma~~, o ~~šias sumas~~ **šią sumą** viršijančiai pajamų daliai taikomas 0 procentų įmokų tarifas. ~~Priskaičiavus~~

Apskaičiavus pagal ~~Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžeto~~ atitinkamų metų **Valstybės socialinių fondų biudžetų** rodiklių patvirtinimo įstatymu patvirtintus tarifus vienos iš socialinio draudimo rūšies socialinio draudimo įmokas nuo šioje dalyje nurodytos maksimalios sumos, toliau pagal tuos tarifus skaičiuojamos tik kitų socialinio draudimo rūšių socialinio draudimo įmokos, iki bus pasiekta **maksimali** atitinkamų kalendorinių metų atitinkamos socialinio draudimo rūšies įmokų ~~skaičiavimo maksimali~~ suma.“

5 straipsnis. 12 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 12 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:

„1. Draudėjo ir apdraustojo asmens socialinio draudimo įmokas į Fondą ~~priskaičiuoja, išskaito~~ **apskaičiuoja, išskaičiuoja** ir moka draudėjas nuo tos dienos, kurią apdraustasis asmuo pradeda dirbti, neatsižvelgdamas į draudėjo įregistravimo Mokesčių mokėtojų registre datą. Už **Socialinio draudimo įmokas** už asmenis, nurodytus šio įstatymo 6 straipsnio 1 dalyje, ~~socialinio draudimo įmokas~~ sumoka valstybės institucija, perkėjusi ar išsiuntusi valstybės tarnautoją į pareigas Lietuvos Respublikos diplomatinėje atstovybėje, konsulinėje įstaigoje, Lietuvos Respublikos atstovybėje prie tarptautinės organizacijos, tarptautinėje ar Europos Sąjungos institucijoje arba užsienio valstybės institucijoje, pasiuntusi dirbti į specialiąją misiją ar paskyrusi profesinės karo tarnybos karį atlikti karo tarnybą Lietuvos Respublikos diplomatinėje atstovybėje, konsulinėje įstaigoje, Lietuvos Respublikos atstovybėje prie tarptautinės organizacijos, užsienio valstybės ar tarptautinėje karinėje arba gynybos institucijoje, taip pat asmenį delegavusi Lietuvos Respublikos deleguojančioji institucija ar Respublikos Prezidento kanceliarija. Socialinio draudimo įmokos mokamos iš institucijoms patvirtintų Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto asignavimų. Už **Socialinio draudimo įmokas į Fondą** už asmenis, gaunančius pajamas pagal autorines sutartis, taip pat už asmenis, gaunančius pajamas iš sporto ir (ar) atlikėjo veiklos (šio įstatymo 4 straipsnio 1 dalis ir 5 straipsnio 1 dalis), ~~draudėjo ir apdraustojo asmens socialinio draudimo įmokas į Fondą priskaičiuoja, išskaito~~ **apskaičiuoja, išskaičiuoja** ir sumoka draudėjas atitinkamo atlygio išmokėjimo dieną, kuri yra laikoma asmens socialinio draudimo pradžios data. Už **Socialinio draudimo įmokas į Fondą** už meno kūrėjo statusą turinčius asmenis, nurodytus šio įstatymo 6 straipsnio 7 dalyje, ~~socialinio draudimo įmokas į Fondą Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžeto~~ **Fondų biudžetų** sudarymo ir vykdymo taisyklėse nustatyta tvarka ir terminais ~~priskaičiuoja~~ **apskaičiuoja** Fondo valdyba, o sumoka **atitinkamų metų** Lietuvos Respublikos ~~atitinkamų metų~~ valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatyme nurodytas valstybės biudžeto asignavimų valdytojas iš Meno kūrėjų socialinės apsaugos programos Vyriausybės nustatyta tvarka. Už **Socialinio draudimo įmokas į Fondą** už sportininkus, nurodytus šio įstatymo 6 straipsnio 11 dalyje, ~~socialinio draudimo įmokas į Fondą Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžeto~~ **Fondų biudžetų** sudarymo ir vykdymo taisyklėse nustatyta tvarka ir terminais ~~priskaičiuoja~~ **apskaičiuoja** Fondo valdyba.“

2. Pakeisti 12 straipsnio 9 dalį ir ją išdėstyti taip:

„9. Socialinio draudimo įmokų mokėjimo ir sumokėtų (išieškotų) socialinio draudimo įmokų ~~ir~~ **bei** kitų Fondo administravimo įstaigų administruojamų įmokų, delspinigių, baudų ir palūkanų sumų įskaitymo tvarka nustatoma ~~Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžeto~~ **Fondų biudžetų** sudarymo ir vykdymo taisyklėse.“

3. Pakeisti 12 straipsnio 10 dalį ir ją išdėstyti taip:

„10. Socialinio draudimo įmokų, delspinigių, baudų ir palūkanų permokos suma Fondo valdybos direktoriaus nustatyta tvarka pirmiausia įskaitoma socialinio draudimo įmokų, delspinigių, baudų ir palūkanų skolai padengti, Fondo administravimo įstaigų administruojamai žalai, atsiradusiai dėl draudėjo kaltės, atlyginti, po to – privalomojo sveikatos draudimo įmokų skolai padengti, o likusi nurodytos permokos suma Valstybinės mokesčių inspekcijos viršininko nustatyta tvarka, suderinta su Fondo valdyba, įskaitoma Valstybinės mokesčių inspekcijos administruojamų mokesčių mokestinei nepriemokai, nesumokėtoms už administracinius nusižengimus Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso nustatyta tvarka paskirtų baudų sumoms padengti, o jeigu. **Jeigu** mokestinės nepriemokos ir nesumokėtų baudų sumų nėra, ši socialinio draudimo įmokų, delspinigių, baudų ir palūkanų permokos suma ~~Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžeto~~ **Fondų biudžetų** sudarymo ir vykdymo taisyklėse nustatyta tvarka įskaitoma kaip socialinio draudimo įmoka ar jos dalis už būsimus laikotarpius arba, gavus draudėjo prašymą, Fondo valdybos direktoriaus nustatyta tvarka grąžinama draudėjui. Jeigu dalis socialinio draudimo įmokų, delspinigių, baudų ir palūkanų permokos yra apdraustojo socialinio draudimo įmokų permoka, draudėjas privalo grąžinti savo apdraustajam jam priklausančią apdraustojo socialinio draudimo įmokų permokos dalį.“

6 straipsnis. 19 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 19 straipsnio 3 dalį ir ją išdėstyti taip:

„3. Fondo valdyba, o šio įstatymo 34 straipsnio 16 punkte numatytais atvejais jos teritorinis skyrius ~~Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžeto~~ **Fondų biudžetų** sudarymo ir vykdymo taisyklėse nustatyta tvarka gali atidėti socialinio draudimo įmokų į Fondą įsiskolinimo mokėjimą iki vieno metų ir leisti sumokėti atidėtą sumą pagal draudėjo ir Fondo administravimo įstaigos suderintą grąžinimo grafiką, ~~kuris negali būti ilgesnis negu ne vėliau nei per 4 metai~~ **metus**. Savarankiškai dirbantiems asmenims, mokantiems socialinio draudimo įmokas už save, kai jų bendra įsiskolinimo Fondui suma yra ne mažesnė kaip 125 eurai ir ne didesnė kaip 1 500 eurų, socialinio draudimo įmokų įsiskolinimo mokėjimas gali būti atidėtas iki vieno metų. Pažeidus mokėjimo grafiką, laiku nesumokėjus socialinio draudimo įmokų už einamąjį laikotarpį, Fondo administravimo įstaigos sprendimas atidėti socialinio draudimo įmokų sumokėjimą netenka galios ir vykdomas socialinio draudimo įmokų įsiskolinimo išieškojimas priverstine tvarka. Draudėjui, jeigu jo bendra įsiskolinimo Fondui suma mažesnė kaip 125 eurai, socialinio draudimo įmokų įsiskolinimas neatidedamas.“

2. Pakeisti 19 straipsnio 4 dalį ir ją išdėstyti taip:

„4. Fondo valdyba, o šio įstatymo 34 straipsnio 16 punkte numatytais atvejais jos teritorinis skyrius ~~Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžeto~~ **Fondų biudžetų** sudarymo ir vykdymo taisyklėse nustatyta tvarka gali atidėti delspinigių, priskaičiuotų draudėjams už pavėluotai pervestas socialinio draudimo įmokas, išieškojimą iki vieno metų ir leisti sumokėti atidėtą sumą pagal draudėjo ir Fondo administravimo įstaigos suderintą grąžinimo grafiką, ~~kuris negali būti ilgesnis negu ne vėliau nei per 4 metai~~ **metus**. Savarankiškai dirbantiems asmenims, mokantiems socialinio draudimo įmokas už save, kai jų bendra įsiskolinimo Fondui suma yra ne mažesnė kaip 125 eurai ir ne didesnė kaip 1 500 eurų, delspinigių, priskaičiuotų už pavėluotai pervestas socialinio draudimo įmokas, įsiskolinimo mokėjimas gali būti atidėtas iki vieno metų. Pažeidus mokėjimo grafiką, laiku nesumokėjus socialinio draudimo įmokų už einamąjį laikotarpį, Fondo administravimo įstaigos sprendimas atidėti delspinigių, priskaičiuotų draudėjams už pavėluotai

pervestas socialinio draudimo įmokas, išieškojimą netenka galios ir vykdomas delspinigių išieškojimas priverstine tvarka. Draudėjui, jeigu jo bendra įsiskolinimo Fondui suma mažesnė kaip 125 eurai, delspinigių, priskaičiuotų už pavėluotai pervestas socialinio draudimo įmokas, įsiskolinimo mokėjimas neatidedamas.“

3. Pakeisti 19 straipsnio 5 dalies pirmąją pastraipą ir ją išdėstyti taip:

„5. Fondo administravimo įstaigos ~~Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžeto~~ **Fondų biudžetų** sudarymo ir vykdymo taisyklėse nustatyta tvarka gali atleisti draudėją nuo:“.

4. Pakeisti 19 straipsnio 6 dalį ir ją išdėstyti taip:

„6. Fondo administravimo įstaigos gali atidėti baudų išieškojimą iki vieno metų, **Fondų biudžetų sudarymo ir vykdymo taisyklėse nustatyta tvarka**, nustatydamos ~~baudos mokėjimo baudų sumokėjimo ne ilgiau kaip per 4 metus~~ grafiką ~~Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžeto sudarymo ir vykdymo taisyklėse nustatyta tvarka, kuris negali būti ilgesnis negu 4 metai~~. Pažeidus mokėjimo grafiką, laiku nesumokėjus socialinio draudimo įmokų už einamąjį laikotarpį, Fondo administravimo įstaigos sprendimas atidėti baudų išieškojimą netenka galios ir vykdomas baudų išieškojimas priverstine tvarka.“

7 straipsnis. 22 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 22 straipsnio 3 dalį ir ją išdėstyti taip:

„3. ~~Fondo konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinio sudėty, jo sudarymo reikalavimus nustato Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymas. Fondo biudžeto sudarymą, vykdymą, Fondo biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio sudėty ir jo sudarymo tvarką reglamentuoja Lietuvos Respublikos fiskalinės sutarties įgyvendinimo konstitucinis įstatymas, Lietuvos Respublikos valstybinio socialinio draudimo fondo biudžeto valstybės socialinių fondų biudžetų sandaros įstatymas ir Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžeto~~ **Fondų biudžetų** sudarymo ir vykdymo taisyklės.“

8 straipsnis. 23 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 23 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„23 straipsnis. Fondo biudžeto ir valstybės biudžeto santykiai

1. Nurašytoms kaupiamųjų pensijų įmokų skoloms kompensuoti skiriami asignavimai iš valstybės biudžeto.

2. Jeigu šio įstatymo 14 straipsnio 3 dalyje numatytų išmokų ir šio straipsnio 1 dalyje numatytų nurašytų skolų faktinės ~~išlaidos sąnaudos~~ yra didesnės negu šiam tikslui einamaisiais metais numatyti valstybės biudžeto asignavimai, dalis, kuri skiriasi, Fondo biudžetui iš valstybės biudžeto sumokama $t + 2$ metais; čia t – einamieji metai, už kuriuos apskaičiuotos faktinės ~~išlaidos sąnaudos~~. Jeigu faktinės šio įstatymo 14 straipsnio 3 dalyje numatytų išmokų ir šio straipsnio 1 dalyje numatytų nurašytų skolų ~~išlaidos sąnaudos~~ yra mažesnės negu šiam tikslui einamaisiais metais numatyti valstybės biudžeto asignavimai, dalis, kuri skiriasi, valstybės biudžetui iš Fondo biudžeto sumokama $t + 2$ metais; čia t – einamieji metai, už kuriuos apskaičiuotos faktinės ~~išlaidos sąnaudos~~.

3. Valstybės biudžeto asignavimų Fondo biudžetui dydžiai nustatomi **atitinkamų metų** Lietuvos Respublikos ~~atitinkamų metų~~ valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymu ir ~~Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžeto~~ atitinkamų metų **Valstybės socialinių fondų biudžetų** rodiklių patvirtinimo įstatymu.

4. Asignavimai iš valstybės biudžeto skiriami, kai dėl Seimo ar Vyriausybės priimtų teisės aktų padidėja kurios nors socialinio draudimo rūšies išlaidos ~~išlaidos~~ **sąnaudos** arba sumažėja pajamos, o **šios rūšies** socialinio draudimo įmokų tarifai ~~šiai socialinio draudimo rūšiai~~ nekeičiami arba keičiami nepakankamu dydžiu.“

9 straipsnis. 34 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 34 straipsnio 3 punktą ir jį išdėstyti taip:

„3) tvarko apdraustųjų asmenų duomenis Lietuvos Respublikos apdraustųjų valstybiniu socialiniu draudimu ir valstybinio socialinio draudimo išmokų gavėjų registre ir kontroliuoja ~~šių duomenų~~ **jų** keitimo pagrįstumą, ~~suteikia~~ **suteikia** apdraustiesiems asmenims asmens socialinio draudimo numerį, ~~šio įstatymo šiame įstatyme ir Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžeto~~ **Fondų biudžetų** sudarymo ir vykdymo taisyklėse nustatytais pagrindais registruoja draudėjus;“.

10 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas, įgyvendinimas ir taikymas

1. Šis įstatymas, išskyrus šio straipsnio 2 dalį, įsigalioja 2023 m. liepos 1 d.
2. Lietuvos Respublikos Vyriausybė ir socialinės apsaugos ir darbo ministras iki 2023 m. liepos 1 d. priima šio įstatymo įgyvendinamuosius teisės aktus.
3. Šis įstatymas taikomas rengiant ir tvirtinant 2024 ir vėlesnių metų valstybės socialinių fondų biudžetų projektus, taip pat vykdant 2024 ir vėlesnių metų valstybės socialinių fondų biudžetus ir atsiskaitant už jų vykdymą. Valstybinio socialinio draudimo fondo 2023 metų biudžetas vykdomas pagal įstatymų, galiojusių iki šio įstatymo įsigaliojimo, nuostatas.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas